

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

(назва магістерської програми)

на тему: «Облік та аудит доходів і фінансових результатів: сучасний стан і перспективи розвитку на прикладі ТОВ «Оріон»

Виконавець:

студентка групи М-1 ЦЗВФН

Правда Маргарита Джоматулівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професорка

(науковий ступінь, вчене звання)

Кузіна Руслана Віліївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Прибуток є найбажанішим власним джерелом відновлення ресурсів для подальшого розвитку підприємства. Визначення прибутку ґрунтується на попередньому визначенні фінансового результату, а саме доходів та витрат операційної діяльності підприємства та зіставленні їхніх значень між собою. У свою чергу, формування фінансових результатів підприємства на основі яких визначається прибуток, базується на обліково-аналітичній інформації, джерелом якої є фінансова звітність підприємства. Особливої уваги визначення прибутку підприємства заслуговують питання його обліку, аудиту та аналізу, вирішення яких, дасть можливість підприємству зорієнтуватися в джерелах формування доходу підприємства, мати загальну оцінку фінансового стану підприємства, оцінку його ділової активності та ефективності виробництва. Тому тема дослідження є досить актуальною і досліджується як науковцями, так і практиками.

Метою дослідження в роботі є обґрунтування теоретичних положень, методичних підходів та науково-прикладних рекомендацій щодо удосконалення організації та методики обліку, аналізу і контролю доходів та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві.

Завдання дослідження:

- описати поняття, класифікацію доходів та фінансових результатів підприємства;
- дослідити аналітичний і синтетичний облік доходів та фінансових результатів підприємства та дискусійні питання застосування міжнародного досвіду обліку доходів, витрат і фінансових результатів у вітчизняній практиці;
- проаналізувати динаміку доходів, прибутку на ТОВ «Оріон» та оцінити організацію обліку доходів та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві
- запропонувати пропозиції з удосконалення обліку доходів на підприємстві ТОВ «Оріон»;
- обґрунтувати вплив ряду чинників на прибуток ТОВ «Оріон» шляхом побудови економіко-математичної моделі.

Об'єктом дослідження є порядок облікового відображення господарських операцій, пов'язаних з формулюванням та обрахунком сум доходів та фінансових результатів, а також методика проведення їх аудиту та аналізу в ТОВ «Оріон».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та прикладних аспектів обліку, аудиту та аналізу доходів та фінансових результатів на підприємстві.

Методи дослідження: абстрактно-логічний, монографічний, розрахунково-конструктивний та метод порівняння, історичний та економіко-математичного моделювання.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, монографічні дослідження, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з проблем бухгалтерського обліку, матеріали українських та міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів, матеріали періодичних видань,

стандарти та інші матеріали Ради з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, звітність та дані обліку ТОВ «Оріон».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (66 найменувань) та 8-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 101 сторінка. Основний зміст викладено на 87 сторінках. Робота містить 34 таблиці, 17 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи обліку доходів та фінансових результатів»* розглянуто сутність поняття «дохід», «фінансові результати»; аналітичний та синтетичний облік доходів та фінансових результатів, а також розглянуті питання застосування міжнародного досвіду обліку доходів, витрат і фінансових результатів у вітчизняній практиці.

У другому розділі *«Діюча практика обліку доходів та фінансових результатів на прикладі ТОВ «Оріон» та шляхи вдосконалення»* проаналізовано динаміку основних економічних показників діяльності ТОВ «Оріон» 2017-2019 років, оцінено практику обліку доходів та фінансових результатів підприємства. Надано рекомендації з удосконалення обліку доходів та фінансових результатів, а саме методу оцінки доходів та умови їх визнання, та порядку відображення доходів на рахунках бухгалтерського обліку.

У третьому розділі *«Аудит та аналіз доходів та фінансових результатів на прикладі ТОВ «Оріон»* проведено аналіз фінансових результатів з оцінкою структури доходів і витрат, та аудит доходів і фінансових результатів, за результатами якого надано рекомендації. Шляхом побудови економіко-математичної моделі визначено вплив ряду чинників на прибуток ТОВ «Оріон».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Дохід підприємства – це збільшення економічних вигод внаслідок надходження активів і/або погашення зобов'язань, що призводить до зростання капіталу організації, за винятком внесків учасників (власників майна), та отримане внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів та конкурентних переваг в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику

2. З економічного погляду, фінансовий результат – це економічний підсумок виробничої діяльності господарюючих суб'єктів, виражений у вартісній (грошовій) формі, або ж це приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі ведення бізнесу.

3. Позитивним фінансовим результатом діяльності підприємства є прибуток, збільшення якого означає примноження фінансових ресурсів та зростання фінансових результатів. Негативне (від'ємне) значення категорії фінансового результату відображається у показнику збитку, який свідчить про низький рівень

або відсутність результативності господарської діяльності, неефективне управління ресурсним, виробничим та економічним потенціалами підприємства, невміле використання наявного капіталу, низьку якість роботи менеджменту підприємства тощо. Прибуток – найбільш узагальнюючий показник оцінки ефективності діяльності суб'єктів господарювання, їх спроможності виконувати зобов'язання перед бюджетом та контрагентами фінансового ринку, можливості здійснювати подальшу господарську діяльність.

4. Для узагальнення інформації стосовно отриманих доходів від операційної, інвестиційної, фінансової та іншої діяльності використовують 7 клас «Доходи та результати діяльності» бухгалтерського плану рахунків, рахунки яких є номінальними та закриваються на момент визначення у фінансовій звітності результатів діяльності.

5. Аналітичний облік доходів від реалізації необхідно організувати за видами (групами) продукції, товарів, робіт, послуг, регіонами збуту та/ або іншими напрямками, визначеними підприємством. Розрізи аналітичного обліку інших операційних доходів, доходів від фінансової та інвестиційної діяльності визначаються залежно від видів доходів. Аналітичний облік фінансових результатів ведеться за їх характером, видами продукції, товарів, робіт, послуг та іншими напрямками, визначеними підприємством. Підприємство може самостійно розробляти додаткові субрахунки та аналітичні рахунки, відповідно до специфіки діяльності, конкретних потреб, завдань управління і контролю.

6. Сьогодні міжнародні стандарти активно впливають на розвиток національних систем бухгалтерського обліку й звітності. Ці причини вплинули на вибір МСБО як орієнтира для реформування системи бухгалтерського обліку й звітності України. На нашу думку, положення міжнародних стандартів більш деталізовані щодо обліку доходів від реалізації, вони сприяють розширенню аналітичності, достовірності та зрозумілості інформації, що формується в бухгалтерському обліку та відображається у фінансовій звітності суб'єкта господарювання. Вважаємо, що доцільно внести зміни до П(С)БО 15 «Дохід» для наближення його вимог до міжнародних стандартів обліку.

7. Базовим підприємством для дослідження було обрано ТОВ «Оріон» - підприємство що надає послуги з авторемонту та торгівлі автозапчастинами і включає в себе 3 незалежних автосервіси (м. Одеса, м. Чорноморськ та м. Южний). Головною метою ТОВ «Оріон» є забезпечення високоякісних послуг за доступними цінами. Для цього постійно оптимізується весь процес ремонту: починаючи від діагностики та закінчуючи власне ліквідацією несправностей, та постійно оновлюється обладнання.

8. Найбільший обсяг послуг ТОВ «Оріон» надає з ремонту двигунів та коробок передач – 40%, на інші види послуг приходиться 60%. ТОВ «Оріон» володіє майном, яке складається з оборотних та необоротних активів. Головним доходом підприємства є дохід від основної діяльності під час надання послуг автосервісу, виконання робіт, реалізації запасних частин автомобілів та автомобільних аксесуарів. В обліковій політиці ТОВ «Оріон» зазначено, що доходи визнаються одночасно з витратами.

9. Невід'ємною частиною та першоосновою бухгалтерського обліку є первинний облік господарських операцій. Реалізація товарів та послуг на підприємстві здійснюється за готівку та з карток через POST-термінали банку для фізичних осіб, юридичні особи (та фізичні-особи підприємці по бажанню) розраховуються у безготівковому порядку. Первинними документами при розрахунках готівкою та через термінали банку є чеки. При реалізації запасних частин та інших автотоварів юридичним особам складається договір поставки, видаткова накладна та податкова накладна.

10. Для обліку доходу від реалізованих товарів використовується субрахунок 702 «Дохід від реалізації товарів», для обліку доходу від виконаних робіт - 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг». За кредитом субрахунків 702–703 відображаються збільшення (одержання) доходу, за дебетом належна сума непрямих податків (акцизного збору, податку на додану вартість та інших, передбачених законодавством та списання кредитових оборотів на рахунок 79«Фінансові результати».

11. На рахунку 71«Інший операційний дохід» у ТОВ «Оріон» ведеться узагальнення інформації про інші доходи від операційної діяльності підприємства у звітному періоді, крім доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). За кредитом рахунку 71«Інший операційний дохід» відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – суми непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного збору та інших зборів (обов'язкових платежів) і списання в порядку закриття на рахунок 79«Фінансові результати». Аналітичний облік доходів від реалізації ведеться за видами (групами) товарів, робіт, послуг. Облік на підприємстві автоматизований.

12. Не зважаючи на задовільнену роботу бухгалтерського апарату ТОВ «Оріон», облік доходів та фінансових результатів на підприємстві має ряд недоліків, рекомендуємо для ТОВ «Оріон» наступні шляхи удосконалення:

1) Важливим фактором покращення стану та оперативності облікової роботи має стати скорочення кількості первинної документації за рахунок використання нагромаджувальних багатоденних документів, зменшення числа копій документів та використання одного документа для відображення кількох однорідних за змістом технологічних операцій.

2) Наказ про облікову політику ТОВ «Оріон» щодо обліку доходів рекомендуємо удосконалити визначенням в ньому методу оцінки доходів та умови їх визнання; класифікацією доходів; порядком відображення доходів на рахунках бухгалтерського обліку; порядком документального оформлення та відображення в реєстрах обліку.

3) Для розділення обліку фінансових результатів від основної та іншої операційної діяльності нами пропонується введення відповідних аналітичних рахунків до рахунка 791 «Результат операційної діяльності», а саме: 7911 «Результат основної діяльності» і 7912 «Результат іншої операційної діяльності». Відображення господарських операцій на аналітичних рахунках 7911 і 7912 дозволить без додаткових трудових і часових затрат отримати інформацію стосовно результатів основної й іншої операційної діяльності, а також динаміки їх показників для забезпечення потреб ефективного менеджменту.

4) З метою підвищення оперативності управлінського процесу у виявленні ризиків на ТОВ «Оріон», а також здійснення оцінки ймовірності настання подібних ризиків у майбутньому, рекомендуємо виокремити рахунки-індикатори можливих втрат і потенційних вигод для підприємства, які можуть мати місце в результаті дії ризику. Серед виділених діючих відповідно до законодавства рахунків пропонуємо до використання на підприємстві нові рахунки бухгалтерського обліку: 479 «Забезпечення витрат, спричинених дією ризику», 073 «Списані інші активи в результаті непередбачених подій», 051 «Гарантії та забезпечення надані від звичайної діяльності» та 052 «Гарантії та забезпечення надані в результаті непередбачених подій».

13. На основі складеної програми нами був проведений аудит доходів та фінансових результатів ТОВ «Оріон» за 2019 рік. Аудитор зобов'язаний вести документацію зі справ, які стосуються прийняття рішень за результатами проведеної аудиторської перевірки і, в свою чергу, будуть покладені в основу аудиторського висновку. Проведена перевірка показала, що у підприємства відсутні помилки в обліку формування доходів і фінансових результатів.

14. Аналіз формування доходів та прибутку підприємства показав, що основний дохід воно отримує від операційної діяльності (торгівля запасними частинами та послуги СТО), за 2018 – 2019 роки у ТОВ «Оріон» був чистий прибуток і висока рентабельність. Проведений регресійний аналіз показав, що на чистий прибуток ТОВ «Оріон» здійснюють високий вплив витрати підприємства, тому необхідно менеджменту підприємства більше уваги приділяти управлінню витратами.

АНОТАЦІЯ

Правда М.Д., «Облік та аудит доходів і фінансових результатів: сучасний стан перспективи розвитку на прикладі ТОВ «Оріон»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою професійного/наукового спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». –

Одеський національний економічний університет. Одеса, 2020 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – порядок облікового відображення господарських операцій, пов'язаних з формулюванням та обрахунком сум доходів та фінансових результатів, а також методика проведення їх аудиту та аналізу в ТОВ «Оріон».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти визначення та класифікації доходу та фінансових результатів для цілей організації обліку, аудиту та аналізу, організація їх синтетичного та аналітичного обліку.

Проаналізовано діючу практику обліку та аудиту доходів і фінансових результатів на ТОВ «Оріон».

Запропоновано шляхи удосконалення обліку доходів та фінансових результатів на ТОВ «Оріон», а саме комплекс заходів, направлених на створення більш автоматизованої системи обліку, вдосконалення системи аналітичного обліку, та внесення змін до облікової політики підприємства, у частині відображення доходів.

Ключові слова: дохід, фінансові результати, облік, аналіз, аудит.

ANNOTATION

Pravda M.D., "Accounting and audit of revenue and financial results: current status and prospects for development on the example of LLC "Orion"

Thesis for Master degree in specialty 071 «Accounting and Taxation» under the masters` s program «Accounting, audit and taxation of business activities», – Odessa National Economic University. Odessa, 2020.

Thesis consists of three chapters. Object of study - the order of accounting for business transactions related to the formulation and calculation of income and financial results, as well as the method of their audit and analysis in LLC "Orion".

Diploma thesis deals with theoretical aspects of determining and classifying income and financial results for the purposes of accounting, auditing and analysis, the organization of their synthetic and analytical accounting.

The current practice of accounting and auditing of income and financial results at Orion LLC is analyzed.

Ways to improve the accounting of income and financial results of Orion LLC are proposed, namely a set of measures aimed at creating a more automated accounting system, improving the analytical accounting system, and making changes to the accounting policy of the enterprise, in terms of income reflection.

Keywords: income, financial results, accounting, analysis, audit.